

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dotatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów**
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercyja w półkolumnie, drukiem garmont 3 centów
od wiersza. — Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gminy *Bzianka* i *Poręby* w obwodzie sanockim obowiązały się na założenie parafialnej szkoły w Bziance wystawić budynek szkolny wraz z pomieszkaniem dla nauczyciela, zaopatrzyć w potrzebne porządki szkolne, utrzymywać je równie jak budynek szkolny zawsze w dobrym stanie, dostawiać na opał szkoły rocznie trzy sągi miękkiego drzewa i załatwiać potrzebną przy szkole usługę.

Na uposażenie każdego nauczyciela przeznaczyła gmina *Bzianka* roczną kwotę 84 zł. w. a., a gmina *Poręby* roczną kwotę 12 zł. 60 c. w. a.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galic. namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 6. sierpnia 1860.

Sprawy krajowe.

(Jego Mość Cesarz wyjechał. — Zmiany administracji w Galicyi.)

Wiedeń, 13. sierpnia. Jego c. k. apostolska Mość odjechał wczoraj z *Laxemburga* do *Salcburga*.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza w urzędowej części następujące rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 6. sierpnia 1860:

Ku przeprowadzeniu nakazanych najwyższem piśmie własnoręcznem z 22. kwietnia r. b. (Dz. ust. p. nr. 107) zmian administracyjnych w Galicyi z *Krakowem* i *Bukowiną* rozporządza się na mocy najwyższego upoważnienia co następuje:

Urzędowa czynność rządów krajowych w *Krakowie* i *Czerńowcach*, jako też krajowych władz budownictwa tamże i władz obwodowych w *Wadowicach*, *Bochni* i *Jaśle* ustaje z dniem 31go sierpnia r. b.

Z tym dniem zaczyna się administracyjne przyłączenie dotychczasowego *Krakowskiego* okręgu administracyjnego i księstwa *Bukowiny* do Namiestnictwa we *Lwowie*, jako też czynność dyrekcji budowniczej we *Lwowie* na cały okręg administrac. tego namiestnictwa, i funkcyja władzy obwodowej w *Czerńowcach* podług przepisów istniejących co do zakresu działalności tych władz; i z tym samym też dniem ma nastąpić połączenie wszystkich powiatów dotychczasowych obwodów *wadowickiego*, *krakowskiego* i *bocheńskiego* w jeden obwód, mianowicie *krakowski*, pod władzą obwodową w *Krakowie*, a nakoniec z dotychczasowego obwodu *jasielskiego* połączenie powiatów *Gorlice* i *Biecz* z obwodem *sandeckim*; powiatów *Brzostek*, *Frysztak* i *Jasło* z obwodem *tarnowskim*; powiatu *Stryżów* z obwodem *rzeszowskim*, a powiatów *Krosno*, *Zmigrod* i *Dukla* z obwodem *sanockim*.

Dlatego też będą z rzezonym dniem we względzie sądowym:

- wszystkie powiaty dotychczasowego obwodu *bocheńskiego* wydzielone z obrębu *tarnowskiego* sądu obwodowego i wcielone w obręb sądu krajowego w *Krakowie*, a za wydzieleniem z dotychczasowego obrębu sądu obwodowego w *Nowym Sączu* wcielone będą powiaty *Brzostek*, *Frysztak* i *Jasło* w obręb *tarnowskiego*, powiat *Stryżów* w obręb *rzeszowskiego*, a powiaty *Krosno*, *Zmigrod* i *Dukla* w obręb *przemyskiego* sądu obwodowego;
- dla powiatów *Brzostek*, *Frysztak* i *Jasło* będzie urząd powiatowy w *Jaśle*, dla powiatu *Stryżów* sąd obwodowy w *Rzeszowie*, a dla powiatów *Krosno*, *Zmigrod* i *Dukla* w *Krosnie* sądem śledczym co do zbrodni i przestępstw;
- powiaty *Krosno*, *Zmigrod* i *Dukla*, które mają na przyszłość należeć do obrębu *przemyskiego* sądu obwodowego, będą wydzielone z obrębu wyższego sądu krajowego w *Krakowie* i wcielone w obręb wyższego sądu krajowego we *Lwowie*;
- dotychczasowa paragrafem 10 ustępem a) i paragrafem 15 i 16 procedury kryminalnej przydzielona sądom krajowym w *Krakowie* i *Czerńowcach* kompetencya do sądenia zbrodni stanu,

obrazy majestatu, obrazy członków domu cesarskiego i zakłócenia spokojności publicznej (§§. 58, 66 kodexu karnego), ma być aż do dalszego rozporządzenia zachowana na obręb *krakowskiego* wyższego sądu krajowego i na księstwo *Bukowiny*.

Hrabia *Gołuchowski* r. w. Hrabia *Nadasdy* r. w.

(Sprawozdanie ministra finansów.)

(Ciąg dalszy.)

Co do wydatków okazało się w *cywilnej administracji* podług wynikłości z I. półroczu 1860 rzeczywiste oszczędzenie w sumie 3,370.000 zł. Przypuściwszy, że w drugim półroczu da się osiągnąć tylko połowa tej sumy jako dalsze oszczędzenie, tedy wniesie zmniejszenie wydatków w porównaniu z budżetem na cały rok przynajmniej 5,000.000 zł.

Dotacya wojskowa zmniejszyła się w I. półroczu 1860 o 17,000.000 zł. a w 3. kwartale także w okrągłej liczbie o 4,000.000 zł.

Chociażby więc w 4. kwartale nie nastąpiło już żadne dalsze oszczędzenie, okazałaby się przecież ta rubryka wydatków w porównaniu z budżetem mniejszą o 21,000.000 zł.

Co do potrzeb długu państwa nastąpi w rubryce straty na monetach i wexlach oszczędzenie w sumie prawie 7,500.000 zł.

ponieważ w I. półroczu oszczędzono już 1/2 roczną kwotę 4,700.000 zł. a także i w II. półroczu powinno się oszczędzić przynajmniej 2,800.000 zł., a mianowicie z tej przyczyny, ponieważ administracya finansów ma jeszcze z dawniejszych sprzedaży obligacyi waluty srebrne do rozporządzenia i używa ich równie jak i rat wpływających tytułem wynagrodzenia lombardzkiego długu państwa na wypłaty za granicę a częścią także na uprezentowanie w srebrze pożyczki narodowej w kraju, przeczco odpada po największej części strata połączona z kupowaniem srebra i wexli.

Jeśli więc doliczy się do oszczędzonej w porównaniu z budżetem sumy 33,500.000 zł. wspomniane wyżej powiększenie dochodów o 6,000.000 zł.

i porówna całą sumę 39,500.000 zł.

z wykazanym powyżej niedoborem na rok administracyjny 1860 w kwocie 95,300.000 zł.

tedy zmniejszy się ten niedobór na 55,800.000 zł.

Na pokrycie tego niedoboru służą następujące w ciągu tego roku częścią już zrealizowane a częścią spodziewane jeszcze przychody:

1. Tytułem wynagrodzenia lombardzkiej pożyczki państwa wpłynęło już 14,700.000 zł.

a do końca roku administracyjnego 1860 ma jeszcze wpłynąć 6,600.000 zł.

Razem 21,300.000 zł.

2. Z wydanych na mocy najwyższego upoważnienia na rachunek spodziewanej nowej pożyczki w miesiącach listopadzie i grudniu 1859 jako też w styczniu 1860, nadwyżkowo 5% parcyalnych asygnacyi hypotekarnych w kwocie 20,000.000 zł. pozostanie po odtrąceniu spłaconych już i mających się spłacić w tym roku 15,000.000 zł.

jeszcze do użytku administracyi finansów 5,000.000 zł.

Co do wpłat na nową pożyczkę przyjęto dla obliczenia procentów w budżecie na rok 1861, że z subskrybowanej sumy w kwocie 76,000.000 zł. będzie większa połowa, to jest 40 milionów wpłacona jeszcze w ciągu tego roku administracyjnego, zaczem po odtrąceniu 20% przypadających za złożone obligacye długu narodowego otrzymałaby administracya finansów gotówką 32,000.000 zł.

Z dotychczasowych jednak wpłat pokazuje się, że w przeciągu niespełna 4 miesięcy, na który to czas prócz kaucyi przypadły dwie raty gotówki, wpłynęło już dla znacznych zaliczek i wpłat całkowitych prawie 36,000.000 zł.

gotówką, i można całkiem słusznie przypuszczać, że w ciągu przyszłych 3 miesięcy, na które przypada tylko jedna rata w gotówce, wpłynę jeszcze przynajmniej 6,000.000 zł.

Zatem wyniosą te wpłaty 42,000.000 zł.
a na rok przyszły zostanie już tylko do wpła-
nia 18,800.000 zł.

Prawda, że spieszniejsza, niż było w projek-
cie, wpłata na pożyczkę loteryjną powiększy także
kwotę procentową, ale zato nastąpi też spieszniej-
sze ściąganie wydanych *a Conto* tej pożyczki
20,000.000 zł. w asygnacjach hipotekarnych, a tem
samem oraz odpowiednie oszczędzenie procentów.
Z tej przyczyny też — jak powiedziano wyżej —
po części zostało już, a po części będzie usku-
tecznione jeszcze w tym roku ściąganie 15,000.000
zł., i rozciągnię się zapewne także na resztę
5,000.000 zł.

4. Z rozpisanej w roku 1859 pożyczki dla
lombardo-weneckiego okręgu administracyjnego w su-
mie 30,000.000 zł.
miało do końca roku 1859 wpłynąć
jeszcze 12,000.000 zł.

a wydanych na rachunek tej pożyczki
Vagliów było jeszcze do ściągania 7,300.000 zł.
zaczem pozostaje administracji finansów 4,700.000 zł.

Prócz tych zapisać potrzeba jeszcze następu-
jące dalsze przychody nadzwyczajne:

5. Wynagrodzenie za zniesione ciężary grun-
towe w dobrach skarbowych 5,000.000 zł.
6. Reszta wpłaty na pożyczkę narodową 2,000.000 zł.
7. Zwrotne koszty budowy od prywatnych
towarzystw kolei żelaznych 1,000.000 zł.

Razem 76,500.000 zł.

Porównawszy z sumą tych przychodów wy-
kazany powyżej do pokrycia niedobór 55,800.000 zł.

okazuje się raczej przewyżka w kwocie 20,700.000 zł.
do przeniesienia z roku finansowego 1860 na rok 1861. Dokła-
dność tego obliczenia stwierdza rzeczywiście trwający już od dłuż-
szego czasu pomyślny stan gotówki w kasach, który przewyższa
o wiele normalną potrzebę. (C. d. n.)

Anglia.

(Nowiny dworu. — Korpus policji w Irlandyi.)

Londyn, 10. sierpnia. Rodzina królewska przybyła przed-
wczoraj wieczor, jak donoszą telegrafem, w dobrym zdrowiu do
Balmoral.

— Podług urzędowych wykazów wynosi korpus policji irlandz-
kiej zorganizowany na stopę wojskową 12.403 ludzi i 358 koni.
Koszta wynosiły w przeszłym roku 672.716 ft. szt. Z tego za-
płacił skarb 657.206 funt. szt., miasta zaś i brabstwa Irlandyi
tylko 15.510 funt. szt. przyczyniły.

(Posiedzenie parlamentu z d. 7. sierpnia.)

W izbie niższej wywołała mocą względem trzeciego odczy-
tania bilu indyjskiej armii, powtórne przytaczanie wszystkich przy-
czyn za i przeciw. Mr. Vansittart utrzymywał, że Indye zdobyły
powtórnie głównie wojska angielskie, ale nie miejscowe europejskie
pułki. Sir Henry Willoughby ostrzega izbę, że ze zmianą wyniknąć
mogą finansowe niebezpieczeństwa. Sir James Elphinstone rozwo-
dził się, jakie skutki wypłynąć mogą przez zaprowadzenie podatku do-
chodowego w Indyi. Mr. Horsman streszcza wszystko, co tylko da
się powiedzieć przeciw temu rozporządzeniu ze stanowiska finanso-
wego, socjalnego i politycznego. Przypomina, że wojska i ofice-
rowie najdłużej na lat pięć do Indyi odchodzą, ani się nie aklima-
tyzują, ani nie zaznajamiają z obyczajami i obchodzą się z krajow-
cami bez najmniejszego względu; królewskie wojska dały tego
bolesne przykłady. Ze czterech żyjących jeszcze jeneralnych gu-
bernatorów potępiają trzech lord Canning, lord Dalhousie i lord
Ellenborough tę nowość. Inni jako powagę za bilem wymieniają
lorda Clyde; ale lord Clyde zapatruje się na tę sprawę ze stano-
wiska czysto wojskowego, a powtóre i sam był przeciwnym, póki
mu nie przedłożono postanowienia gabinetu. Sir E. Wood zbija wszy-
stkie twierdzenia mr. Horsmana tą odpowiedzią, że są w części
mylne w części przesadzone. Poprawka, aby bil odrzucić, zostaje
ostatecznie bez głosowania odrzucona i odczytanie trzecie pozwolone.

Francya.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Gość w obozie Chalons. — Poczet
szlachty. — Doniesienia z Syrii. — Broszura nowa. — Ochotnicy syryjscy. — Donie-
sienia z Abyssynii. — Obwarowanie granic sabaudzkich. — Dekret osuszania gruntów.)

Paryż, 10. sierpnia. Jego ces. Wysokość książę odjechał
dzisiaj w południe o godzinie 12. do obozu pod Chalons. W dworcu
kolei przyjmowano go ze wszelkimi honorami. Wszyscy wyżsi
urzędnicy kolei sztrasburskiej oczekiwali tam na niego. Książę
udaje się, jak donosi *Patrie*, do Cesarza i z nim zostanie do 17.
lub 18. w obozie. Piętnasty sierpnia, dzień Napoleona, obchodzić
się tu będzie jak najuroczyściej. Względem tej uroczystości roz-
stał minister spraw zewnętrznych okólnik do prefektów, w którym

ich wzywa, ażeby we wszystkich gminach obchodzono uroczyście
festyn narodowy, i przypomina oraz urzędem gminnym, aby nie za-
pominali przy tej sposobności o ubogich.

— Jenerał Fleury odjeżdża w tych dniach do Rzymu w po-
wierzzonej mu misji. W poleceniu jego ma być zastanowić się nad
skutkami, jakieby pociągnęło za sobą wtargnięcie Garibaldeggo do
państw rzymskich.

— Wilhelm, książę badeński, przybył do obozu Chalons, gdzie
go przyjmował wysłany naprzeciw jenerał Fleury, adjutant i pierwszy
koniuszy Cesarza. Cesarz zaprosił księcia, by zabawił kilka dni
w Chalons; będzie obecnym na wielkich manewrach.

— Na wzór angielskiej Peerage-Book ma być i dla Francyi
wydany poczet szlachty. Będzie się składał z trzech części: 1)
Dawna szlachta z najodleglejszych czasów historycznych n. p. dom
Montmorency; 2) szlachectwo nadane od królów od czasu Filipa III.
śmiałego; 3) szlachectwo z czasów cesarstwa. Ogółem liczą we
Francyi 158.000 familii szlacheckich.

— Lord Dufferin, angielski komisarz specjalny dla Syrii,
odjechał dzisiaj z trzema urzędnikami do Konstantynopola, gdzie
zamyśla zabawić przez ośm dni, poczem odjedzie do Bejrutu.

— Ostatnie depeze z Bejrutu donoszą, że angielskie okręta
liniowe „Renown“ i „James Watt“ zawinęły do portu. Okrętu linio-
wego „St. Jean d'Acree“ spodziewano się także w Bejrucie.

— Fregaty parowe „Mogador“ i „Asmodée“, także okręt
transportowy „Ceres“ opuszczają dzisiaj Tulon z wojskiem. Rząd
dał zlecenie zakupywać w Stanach zjednoczonych co można okrę-
tów transportowych. — Dzisiejszy *Monitor* donosi, że z subskryp-
cyi na Syryę przybyło nowych 16.574 franków.

— Podług *Journal des Débats* wypadki nie tylko w Syrii,
ale i na wybrzeżu arabskim morza czarnego, bardzo są zatwa-
żające, i przypominają zajścia w Dżeddah, zapożne zadośćuczynienie
i niemożność zmuszenia miasta do zapłacenia nałożonej nań kontry-
bucyi. Dopiero 6 miesięcy po zamachu wymierzyły sobie Anglia i
Francya same sprawiedliwość, długa jednak przewłoka czasu między
popelnieniem zbrodni a jej ukaraniem umniejszała moralnie znacz-
nie kary.

„Widać z doniesień z Damaszku — tak kończy artykuł —
ile to krwi i łez kosztuje wahanie się i odkładanie. A przecież
nie brakowało dyplomacyi na przestrojach i przepowiedniach, które
ją nagliły do pospiechu. Teraz nie dosyć uspokoić Liban, przy-
chodzi powściągnąć wojnę na śmierć albo życie. Ci, którzy pragną
przedłużyć byt państwu ottomańskiemu, pojmują to i pragną tego
bardziej niż ci, którzy podobnie nam na pierwszym miejscu stawiają
kwestyę ludzkości. Zwracamy uwagę na Kandyę, gdzie może
co chwila wybuchnąć powstanie. Mamy nadzieję, że konwencya
europejska znajdzie porę, aby zapobiedz złemu. Zapewniają nas,
że pan *La Roncière* na pierwsze pogłoski o powstaniu, odplynął
okrętem „Zenobia“ od brzegów syryjskich i udał się do Kandyi.
Chcielibyśmy, ażeby i na czerwonym morzu ukazał się pawilon
francuski. Nie szkodaż to, iż nie jest otwartą cieśnina suezka i
że Francya nie posiada w odnodze arabskiej dla siebie portu adeń-
skiego?”

— Wydana z drukarni *Monitora* broszura pod tytułem: *les
budgets de la guerre et de la marine en France et en Angleterre*
pana Cuheval-Clarigny, stara się udowodnić, że francuska armia
lądowa po wojnie włoskiej została na stopę zredukowana, jak stała
od pokoju paryskiego od r. 1856. Budżet na r. 1861 żadnych nie
powiększa wydatków. Siłę floty oznaczyła w r. 1857 stale szcze-
gółowa komisya. W preliminarzu na r. 1861 nie widać pomnożenia
ani materyału ani biór, któreby nie było przewidziane w ogłoszo-
nym dawniej dokumencie z r. 1857. Inaczej dzieje się w Anglii.
W przeciągu trzech lat pomnożyła Anglia swój budżet wojenny o
80 milionów franków, t. j. o 25 proc., a swoje wojsko o 75.000
ludzi, t. j. o 30 proc. W przeciągu tego samego czasu pomnożyła
Anglia budżet marynarki o 115 milionów franków t. j. o 35 proc.,
służbę okrętową o 30.000 ludzi t. j. o 30 proc., a podwoiła swoją
flotę, która z końcem tego roku będzie potrojona. Pan Lindsay
oświadczył w Parlamencie: „W r. 1852 wydaliśmy na flotę 145
milionów, w r. 1853 157 milionów, w r. 1858 220 milionów, w r.
1859 295 milionów, w tym roku wydamy 320 mil., a na przyszły
rok zapewne jeszcze więcej.“ Pan Cuheval-Clarigoy okazawszy
tak liczbami, że nie Francya ale Anglia się zbroi, kończy w ten
sposób: „Daremnie podnoszą głos nieufności i wyzwania trybuni
ludu i separatysty pod wpływem zastarzałej nienawiści: jeżeli uspo-
sobienie rządu angielskiego pozostanie przyjaźnym, jeżeli zachowa-
nie się jego będzie szczere i otwarte, tedy może Anglia obsadzać
działami swoje wybrzeża i okrywać morza okrętami, i nie dozna
od Francyi ani skarg, ani zawiści.“

— Donoszą z Lyonu, że przed marszałkiem Castellane defilo-
wała garstka syryjskich ochotników z 80 ludzi, do których mar-
szałek uroczystą miał przemowę. Ochotnicy mieli chorągiew z na-
pisem: *Les volontaires du 1er chasseurs partant pour la Syrie.*

— Depesza, która nadeszła do dziennika *Patrie* z wybrzeża
morza czerwonego, donosi, że Teodor król Abyssynii, został pod
Sakkara w południowej Abyssynii znówu pobity, i sam przy tej
sposobności raniony.

— Jenerał dywizyi Frossard, który w misji zwiedzał Sabaudyę,
przedłożył Cesarzowi plan obwarowania granic Sabaudyi i Nissy.
Cesarz objeżdżając, sam rozpozna na miejscu ten system, który
proponował jenerał Frossard.

— Ogłoszono na dniu dzisiejszym ustawę względem osuszenia moczaru i nieuprawianych dotychczas przestrzeni, które są własnością gmin. Dekret cesarski nakazuje osuszyć i obrócić na użytek wielkie słone jezioro w Oranie i jeziora Garaba (Dayaum el Relaz) w Algierii. Inny dekret pozwala wprowadzać w większych ilościach wełnę przez wszystkie komory państwa.

— Dekret cesarski udzielając Abd-el-Kaderowi wielki krzyż legii honorowej, mówi: „w dowód uczuć, które nam sprawiło szlachetne emira postępowanie w Damaszku.“

— Korespondencya z Paryża do *Indépend. Belge* twierdzi, że mylną jest podana w niektórych dziennikach wiadomość, jakoby ciało prawodawcze zwołane być miało w październiku na nadzwyczajną sesję, dla obradowania i przyjęcia kilku ważnych projektów w prawodawstwie.

Włochy.

(Wyprawy ochotnicze do Sycylii. — Doniesienia z Sycylii. — Wiadomości bieżące z Sycylii.)

— Wyprawie z Włoch środkowych, której wkroczenia do państw kościelnych przeszkodził Farini, miał przywodzić Nicotera i prowadzić, jak donosi *Constitutionnel*, środkiem Toskanii; składała się ze 14.000 ochotników. Część ekspedycyi przeznaczonej do państw kościelnych odchodzi teraz do Sycylii. Dnia 5go siadło w Genny na okręt 2000 ochotników; również 2000 szóstego, a 8go odejść miało do La Spezzia znowu 2000.

— Jakże mogą być dalsze plany Garibaldeggo, mówi *Constitutionnel* tyle, że ma przygotowanych w Messynie 300 łodzi rozmaitej wielkości, i zamierza prócz tego wynająć 700 innych jeszcze statków, tak, że od razu 18 do 20.000 ludzi przepawić może na ląd. Tymczasowo rozkazał dyktator, ażeby się ćwiczone w obrotach statkami, co niepokoi bardzo rząd neapolitański. Garibaldi jest już zupełnym prawie panem cieśniny Fara, ustawiwszy w Torre del Faro baterję dział gwintowanych, którą panuje zarazem nad wybrzeżem kalabryjskiem. Przy odejściu ostatnich wiadomości liczył Garibaldi w Messynie 17.000 ludzi.

— Co do bieżących wiadomości z Sycylii donosi *Opinione nationale*, że generał Clary zawarł dnia 1go sierpnia z Garibaldim nową konwencyę, w której się obowiązuje ustąpić z Syrakuzy i Agosty, tak, iż tylko jeszcze w twierdzy messyńskiej pozostanie 2 — 3000 Neapolitanów. Za przybyciem pana Depretis do Palermo uśmierzyły się niesnaski, które tam La Farina wywołał, gdyż Depretis porozumiał się z panem Crispi, teraźniejszym sekretarzem stanu sycylijskiego ministerjum. Obydwaj pracują łącznie nad tem, by jak tylko pozwolą stosunki czem prędzej przywieść do skutku wcielenie Sycylii do Piemontu. Publikacya statutu sardyńskiego nastąpiła już dnia 7. sierpnia w Palermo. Po tem rozporządzeniu nastąpi mianowanie rady państwa i reorganizacya wszystkich sądów cywilnych, kryminalnych i handlowych. Podobnie i finanse doznają zupełnego przeistoczenia. W Anglii będzie zaciągnięta pożyczka, i według wszelkiego podobieństwa przyjdzie do skutku. Zadekretoowano odbudowanie Palermo; ulice będą szersze i prościejsze, miasto na wszystkich punktach upiększone; plany i modele pozamawiano już w Paryżu.

Grecya.

(Oświadczenia Grecyi w sprawie syryjskiej.)

Ateny, 28. lipca. Względem oświadczenia Króla Grecyi co do Syrii i odmówienia jego ofiary, piszą rząd do *Triest. Ztg.* następujące szczegóły: Gdy nadeszły do Aten pierwsze wiadomości o wypadkach w Syrii, natychmiast wyraził Król życzenie wyprawić dwa lub trzy greckie parostatki do Bejrutu, ażeby tam stały na zawołanie greckiego konzula. Wyznaczył także, nim zrobiono jaką składkę, dwa tysiące, a Królowa tysiąc drachm na zakupienie żywności. Gdy późniejsze wiadomości potwierdziły krwawą scenę w Syrii, a telegrafy oznajmiły zamiar francuskiego i angielskiego rządu wyprawić zbrojną siłę do Syrii, telegrafował także grecki rząd do Londynu i Paryża, że Król, czując się do obowiązku w obec cierpiących chrześcian i oceniając moralną powinność, jaką na niego wkłada położenie Grecyi w Oryencie, pragnie, ażeby Grecyi pozwolono do sprzymierzonego wojska przyłączyć oddział greckiej armii, która będzie zostawać zupełnie pod rozkazami naczelnie dowodzącego całą wyprawą. Rząd francuski pospieszył z odpowiedzią, że ocenia szlachetny sposób myślenia, który Króla Grecyi natchnął tą propozycyą, ale pod tę porę uważa wyprawienie greckich wojsk za niestosowne, i że na wszelki przypadek wprzódy należałoby uzyskać porozumienie francuskiego rządu z angielskim. Odpowiedź z Londynu nadeszła w takim samym ujmującym, ale odmownym tonie.

Turecyja.

(Doniesienie z Konstantynopola i z wycieczki wielkiego Wezyra.)

Konstantynopol, 1. sierpnia. Kler kościoła św. Piotra w Galacie rozdał dla swej obrony broń pomiędzy Maltanów. Porta ze swojej strony skonsygnowała wszystkie wojska w koszarach, zastanowiła wszelką musztrę, i od rana do wieczora każe robić ładunki. Po ulicach przeciągają patrole z nabiją bronią. Porta wydała oraz do wszystkich tutejszych ambasadorów oświadczenie, że nikomu w Konstantynopolu nie zagraża niebezpieczeństwo, sama tylko zagraniczna hołota wzniewa obawę, dlatego uprasza posłów, ażeby ją wydalili, i tylko statecznych ludzi brali pod swą opiekę.

— Doniesienia z podróży wielkiego Wezyra chwają wszyscy. *Journal de Constantinople* z dnia dzisiejszego zawiera szczegóły o jego pobyciu w Syrkoi pod Nissą. Exgubernator tego miasta Zeinel Basza został z Nissy do Syrkoi przywieziony i przyaresztowany, to samo müdir (zarządca miasta) Mahmud Aga i metropolita Monsignor Antymos, wszyscy trzej za zdzierstwa, przekupstwa i inne bezprawia; a ze metropolita jest greckim prałatem, przeto na asesora w sądzie wezwano metropolitę z Sofii. Prawie wszyscy inni urzędnicy duchowni nie lepiej postępowali; ożalowani też są müdir ewkaf (zarządca dóbr duchownych), arcycykapłan Konstantinos, sędzia (Kakim) itd.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 13. sierpnia. *Gazeta wiedeńska* podaje następujące telegramy:

1) **Salzburg, 13. sierpnia.** (Depesza telegraficzna c. k. dyrektora policyi Salzburgu. Ich Mość Cesarstwo przyjechali według telegramu mnichowskiego wczoraj wieczorem o godz. 9. min. 15. do Mnichowa.

2) **Zara, 12go sierpnia.** (Depesza telegraficzna c. k. fml. barona Mamula w Zarze.) W tej chwili — o godzinie Smej — zraniony został niebezpiecznie wystrzałem z pistoletu książe montenegryński, właśnie gdy miał wsiadać do barki, by powrócić z Cattaro do Perzagnu. Sprawcą tego zamachu jest Czernogórcza imieniem Kadie.

Czy rana jest śmiertelna, nie można jeszcze osądzić; kula przeszła powyżej lewego biodra przez brzuch. Odległość strzału wynosiła tylko dwa kroki. Sprawca zbrodni jest pojmany. Książę odzyskał zupełną przytomność i znajduje się u chirurga w Cattaro. Komendant twierdzy z Cattaro kazał donieść do Njegoszu i Cetyni, że sprawcą zamachu jest Czernogórcza.

Wyprawiono patrole do miasta i gościńcem ku Montenegro. Pałacu księcia w Perzagnu strzeże oddział tamtejszej kompanii.

W zeszłym miesiącu czerwcu wydalony został ten sam Kadie, zbieg z Montenegro, także z Dalmacyi.

Z Zary wysłany został natychmiast doktor chirurgii paropływem wojennym do Cattaro.

Salzburg, 12go sierpnia. Jego c. k. apost. Mość przybył dziś zrana o godzinie 6. do dworca kolei w Lincu, z kądem po wysłuchaniu mszy świętej i po śniadaniu wyruszył o godzinie 7^{1/2} w dalszą podróż do Salzburga. O godzinie 11. min. 50 stanął Najjaśniejszy Pan w Salzburgu i przyjmował zaraz Króla bawarskiego, poczem rozpoczęły się uroczystości. Po ukończeniu ich o godzinie 3^{1/4} udali się monarchowie do pałacu Jej Mości Cesarzowej matki, a o godzinie 4^{1/2} odjechali osobnym pociągiem do Mnichowa. Uroczystości otwarcia wiedeńsko-mnichowskiej kolei żelaznej sprzyjała najpiękniejsza pogoda.

Jego M. Cesarz raczył wznieść przy uczcie następujący toast: „Uroczystość dnia dzisiejszego otwiera epokę ważnego wzrostu komunikacyi dla rozległych, błogostawionych krajów. Oby w gorliwym współzawodnictwie i z wzrastającą pomysłowością używały błogich owoców tej nowej komunikacyi. Ale ta uroczystość — wszyscy to czujemy — ma wyższe jeszcze znaczenie. Oto od dnia dzisiejszego zbliżyły się jeszcze bardziej do siebie bratnie ludy niemieckie. Synowie Austrii radują się, że mogą podać dłoń swoim braciom w Bawaryi i podziękować za ich miłość i wierność. I te same uczucia jedności, z jakimi witamy naszych sąsiadów, ofiarujemy także wszystkim naszym niemieckim pobratymcom i sprzymierzeńcom. Mówiąc o tem w tem szanownem gronie, zwracają się myśli moje mimowolnie z radością do tego dnia, w którym przed kilku tygodniami ścisłałem dłoń księcia Rejenta pruskiego ku zatwierdzeniu zgodnych uczuć, jakie nas ożywiały. Jestem przekonany, że całym sercem zgodzicie się Panowie ze Mną na potrójny okrzyk:

Niech żyje Mój królewski brat i przyjaciel w Bawaryi!

Niech żyje wierny i waleczny lud bawarski!

Niech żyje jedność książąt i ludów niemieckich!“

Na ten toast odpowiedział Jego Mość Król bawarski temi słowy:

„Przedewszystkiem muszę podziękować jak najserdeczniej tak imieniem własnem jak i ludu Mojego za wznieiony właśnie toast. Zapewne, że dzieło, którego ukończenie dziś obchodzimy, jest wielce ważne i zbliży do siebie spokrewnione ludy. Oby sprzyjało mu błogostawieństwo nieba! Z radością i nadzieją witano niedawno przyjazny zjazd monarchów Austrii i Prus; jestto rękojmia jedności Niemczy, a ta jedność stanowi naszą siłę i potęgę! Zaczem z głębi Mego serca okrzyki:

Niech żyje Mój cesarski brat i przyjaciel w Austrii!

Niech żyją wierni i doświadczeni w boju synowie Austrii!

Niech żyje jedność obudwu głównych państw niemieckich!“

Zara, 13. sierpnia. (Depesza telegraficzna c. k. fml. barona Mamuli). Książę Montenegro umarł dnia dzisiejszego.

Paryż, 13. sierpnia. W dzisiejszej *Patrie* zapewnia korespondencya z Tulonu, że dla uniknienia wielkich kolizyi na przypadek, jeśliby Garibaldi zajął Neapol, radzono wysłać do Neapolu korpus armii piemonckiej za przyzwoleniem Króla neapolitańskiego.

Marsylia, 11. sierpnia. Z Neapolu donoszą pod dniami 7. b. w., że Garibaldi był w Neapolu, by się umówić z kilkoma znakomitymi osobami. Mówią, że wstrzyma się z wyładowaniem aż

do zebrania parlamentu neapolitańskiego. Wybory do parlamentu zaczną się 19go. Najznakomitsi kandydaci są za anexyą.

Londyn, 13. sierpnia. *Morning Chronicle* donosi, że Garibaldi ukończył już swoje przygotowania do wyprawy na stały ład neapolitański.

Turyń, 11. sierpnia. Pogłoskę, jakoby ministeryum zwołało nagle parlament, zbijają teraz z obawy, ażeby nie wywarła szkodliwego wpływu na subskrypcyę pożyczki. — Minister marynarki rozkazał wyprawić okręt do Szwecyi, ażeby przywiózł zamówione działa, nim nastaną jesienne burze na morzu bałtyckiem. — Wczoraj wieczorem odjechał Manna do Paryża, gdzie zabawi kilka dni. Mówią, że misya jego się nie powiodła. Winspeare pozostał w Turynie. — Kolegium wyborcze we Florencyi obróło Medicego do parlamentu.

Turyń, 13. sierpnia. Canofari ma odejść w charakterze posła neapolitańskiego do Paryża. — W kilku miejscach w Romagnii zaszły zaburzenia przy rekrutacyi. Król zwiedzi wkrótce obóz pod S. Mauricio. Także w innych częściach państwa mają być zakładane obozy.

Jak donosi *Opinione*, zaniósł kolegium wyborcze prośbę do ministerum o rozpuszczenie wojsk cudzoziemskich.

Gazetta ufficiale del Regno z dnia dzisiejszego ogłasza okólnik ministra do gubernatorów, który zaleca karcieć bezprawne mieszanie się w sprawy państwa, przeszkadzać przygotowaniom do zamachów na sąsiednie rządu i karać sprawców dezercyi. Ten sam okólnik oznajmia, że mają być formowane korpusty ochotników gwardyi narodowej.

Neapol, 11. sierpnia, wieczorem. We czwartek chcieli Garibaldziści wylądować pod Candritello w pobliżu Reggio w Kalabrii, ale wojska królewskie odparły ich. Tylko 200 ochotnikom Garibaldiego udało się wylądować, których ścigają teraz wojska w głąb kraju. Ludność całego królestwa zachowuje się spokojnie.

Neapol, 12. sierpnia. Nota dyplomatyczna rządu neapolitańskiego uwiadamia obce mocarstwa, osobliwie Piemont, że strzelanoby na statki z pawilonem piemonckim, jeśliby chciały wysadzać na ład ochotników Garibaldiego. Winspeare otrzymał rozkaz odjechać z Turynu po upływie pewnego czasu, jeśliby układy się rozchwiały. — Przytłumione zostały trzy dzienniki nieprzyjazne rządowi. Oczekują zmian w gabinecie i odroczenia wyborów do parlamentu.

Kopenhaga, 12. sierpnia. Król mianował prezydenta ministrów Halla tajnym radcą najwyższej rangi, którą zatrzyma nawet w razie wystąpienia z gabinetu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Keszycy Józef, z Dzwiniaczki. — Dębowski Zygm., z Polski. — Orłowski Okt., z Połowic.

Hotel Langa: Orzechowski Kwir., ces. ros. podporucznik, z Kijowa.

Dnia 15. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Ks. Dino Edm., z Francyi. — Hr. Wodzicki Kaz., z Olejowa. — Hr. Kalinowski Wład., z Bakowiec. — Hr. Badeni Alex., z Glińian. — Hr. Potocki Emil, c. k. podporucznik, z Buczacza.

Hotel europejski: Keszycy Teod., z Dziwogroda. — Zgąździński Kon., z Ulicka.

Hotel angielski: Hr. Łoś Just., z Borkowa. — Barisoff Jan, z Wolyńia. — Huhicki Karol, z Czydowa. — Raczyński Fel., z Woli malnowskiej. — Eisenstein Karol, c. k. rotmistrz, z Jaworowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. sierpnia.

PP. Neumann Józef, c. k. komisarz finansowy, do Sambora. — Czerwenwodzi Mik., do Chotyńia. — Łączyński Hen., do Stojanowa. — Becht Edm., do Niżniowa. — Hr. Załuski Iren., do Wiednia. — Jabłonowski Antoni, do Rawy. — Zagórski Alex., do Podbórze. — Cielecki Alf., do Porchowy. — Przewłocki Wal., do Wiednia. — Bojan Mik., do Krakowa. — Ruppert Mik., ces. ros. podporucznik, do Rosyi.

Dnia 15. sierpnia.

PP. Skalkowski Józef, adwokat krajowy, do Złoczowa. — Osmiałowski Szymon, do Janczyna. — Domaradzki Sew., do Woli doholuckiej. — Białoskorski Fel., do Czajkowiec. — Tyszkowski Józef, do Rybotycz. — Br. Schlechta

Winc., c. k. feldmarszałek-porucznik, do Dobrosina. — Hr. Dzieduszycki Stan., c. k. porucznik do Niesłuchowa. — Ks. Dine Edm., do Rosyi. — Dębowski Zygm., do Rokietnicy. — Keszycy Józef, do Przeworska. — Morski Fel., do Dobrosina. — Stopczyński Fran., do Romanówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325 03	+ 16 0	85 0	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	324.78	+ 22 1	45.9	" "	" "
10. god. wiecz.	325 59	+ 13 2	89 6	" "	" "

Wieczór deszcz. 1...40.

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej: „Eine neue Welt,” nowa komedia ze śpiewami w 3 aktach. Siódmy występ p. K. Rotta.

T e r m i n a

obrotu spraw i papierów giełdowych.

Wyplaty od 1. sierpnia.

Zapadłe kupony.

1 proc. metalików z roku 1837.	
1 " " " 1840.	
1 " " " 1843.	
1 " " " 1845.	
2 1/2 " " " 1836.	
4 " " " 1839.	
4 " " " 1840.	
5 " " " 1817.	
5 " " " 1847.	
5 " " " 1854.	
5 " akcyi pierwotnych kolei glognickiej z roku 1845.	
5 " " " " " 1849.	
5 " " " " " banku.	
4 1/3 proc. pożyczki hrabi Szczepana Forgacza.	
4 " " " " " Karolyi.	

Wpłaty:

Od 1. do 16. sierpnia: Trzecia rata kolei Karola Ludwika.

Od 15. sierpnia: Trzecia rata pożyczki loteryjnej z r. 1860.

Kurs lwowski.

Dnia 14. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski wal. austr.	6	12	6	18
Dukat cesarski " "	6	15	6	22
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	52	10	68
Rubel srebrny rosyjski " "	2	3	2	5
Talar pruski " "	1	94	1	97
Polski kurant i pięciozłotówka " "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr.	85	—	85	50
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	141	—	144	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	70	17	70	83
5% Pożyczka narodowa	78	38	79	13

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 14. sierpnia

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 79.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 68.65; po 4 1/2% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcyje Banku narodowego sztuka 802.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 181.30; niższo-austr. towarzystwa eskomtoowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 111 35. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 129.90. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 24, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

(Obadwaj synowie księcia orleańskiego) hrabia Paryża i księżę Chartres mają wkrótce slosownie do życzenia zmarłej księżny orleańskiej (Heleny meklenburskiej) wstąpić do armii pruskiej. Obadwaj otrzymają stopień oficerski w gwardyi. Zmarły księżę orleański miał także szczególniejszy pociąg do armii pruskiej.

(Statystyka ludności angielskiej.) Według urzędowego wykazu jeneralnego registratora o stosunku ludności angielskiej w ubiegłym dnia 30. czerwieca roku wynosiła liczba małżeństw w tymże czasie 39.198 — porodów zaś 173.914. Liczba porodów o 63.036 większą była od liczby wypadków śmierci. Ilość wychodźców, którzy odplynęli z portów królestw zjednoczonych, gdzie się znajdują przeznaczeni od rządu komisarze wychodźstwa, doszła do 48.626. Z tych było 9437 Anglików, 3461 Szkotów, 33.433 Irlandczyków, a 2290 cudzoziemców, trzy czwarte z nich udali się do państw zjednoczonych. Z Anglików odplynęło do Stanów zjednoczonych 5945; 2290 zaś do kolonii w Australii. Obecna liczba mieszkańców w Anglii i w Walii wynosi 20.000.000 dusz.

(Sieć kolei francuskich.) „Journal des chemins de fer” pisze, że długość wszystkich francuskich kolei żelaznych wynosiła 1. lipca b. r. 16.539 kilome-

trów, z których 9217 jest już w użyciu, 5363 właśnie się buduje, a na 1647 zostały wydane koncesye. Koszta założenia wszystkich kolei obliczają na 5781 milionów, z których do 31go grudnia 1859 było już 3589 1/2 miliona wydanych, a 2191 1/2 miliona zostaje jeszcze do wydania. Z tej sumy wyłożono już na wschodnią przestrzeń kolei i na kolej z Lugdunu do morza Śródziemnego do 200 milionów, bank francuski przyjął obligacyi za 300 milionów, tak, że kredyt tylko jeszcze 1691.500.000 franków ma dostarczyć. Można już 4259 części sieci kolei uważać za skończone, pozostające zaś 17/50 części, jak się spodziewają, w przeciągu lat 6 będą skończone.

(Drukarnia żeńska) Miss Emily Faithful założyła przed niejakim czasem w Londynie drukarnię, gdzie całą sztukę typografów podejmują kobiety. Założycielka nie należąc do cechu, spodziewa się wytrzymać konkurencyę z innymi drukarniami. Królowa, na której cześć ta drukarnia kobieca nawana została „Victoria Press”, kazała założycielce pisemnie udzielić pochwałę, że podaje płci żeńskiej nowy i przyzwoity sposób zarobkowania. W angielskich urzędach telegraficznych pełnią już od dawna służbę kobiety i z wielką zręcznością.